

คู่มือ

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
(CONFLICT OF INTERESTS)

โรงพยาบาลหนองบัวระเหว
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ

คำนำ

การจัดทำคู่มือเล่มนี้มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติในการปฏิบัติตนระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและในภายหลังพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยคู่มือเล่มนี้จึงได้นำเสนอกฎหมายที่มีการบัญญัติเกี่ยวกับการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมการเปรียบเทียบกฎหมายการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐและคู่สมรสให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมและโทษที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รับในกรณีที่ได้ดำเนินกิจการที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายประกอบกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมซึ่งเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โรงพยาบาลหนองบัวระเหวสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้และหากเป็นจริงตามจุดประสงค์ข้างต้นแล้วก็จะส่งผลดีต่อประเทศชาติและเกิดผลดีต่อหน่วยงานอีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะปลอดภัยจากความผิดที่กำหนดไว้ทั้งนี้ขอขอบคุณศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงสาธารณสุขที่ให้คำปรึกษาในการจัดทำคู่มือเล่มนี้หากมีข้อผิดพลาดประการใดหรือมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคู่มือโรงพยาบาลหนองบัวระเหวสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมียินดีน้อมรับเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

โรงพยาบาลหนองบัวระเหว
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ
ธันวาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ ความหมายและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

- ตัวอย่างเรื่องการขัดผลประโยชน์ทับซ้อน

บทที่ ๒ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลิขสิทธิ์ทับซ้อน

บทที่ ๓ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

- แนวปฏิบัติ ๑๐ ข้อตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
- มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข
- ค่านิยมของปกระทรวงสาธารณสุข
- จรรยาข้าราชการ กระทรวงสาธารณสุข

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- คำประกาศเจตนารมณ์ของโรงพยาบาลหนองบัวระเหว
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน
- พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๘ มาตรา ๑๐๐, ๑๐๓

บทที่ ๑

ความหมายผลประโยชน์ทับ

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ขัดกันหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลักซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต

สำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือ Conflict of Interests หมายถึงสถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวมกล่าวคือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลายจนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิดตัวอย่างการกระทำดังกล่าวมีให้เห็นได้มากในสังคมส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะแต่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

ความขัดแย้ง

สถานการณ์ที่ขัดกันไม่ลงรอยเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิดแนวทางปฏิบัติหรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private Interest)

เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับโดยเห็นว่ามีคุณค่าที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้องผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆเพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ

สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่กลุ่มบุคคลทั้งหลายในสังคมผลประโยชน์สาธารณะยังหมายถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

พฤติกรรมที่เข้าข่าย

เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเสมอตัวอย่างพฤติกรรมที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเข้าข่ายความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย ได้แก่

๑. หาประโยชน์ให้ตนเองหรือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองเช่นข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐหรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน

๒. รับผลประโยชน์คือการรับสินบนหรือรับของขวัญเช่นเป็นเจ้าของงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษีหรือเป็นเจ้าของที่จัดซื้อแล้วรับของกำนัลจากร้านค้า

๓. ใช้อิทธิพลเป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เกิดส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตนเช่นการใช้รถยนต์หรือคอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว

๕. ใช้ข้อมูลลับของทางราชการเป็นการทำข้อมูลลับขอทางราชการไม่เปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์อื่นๆหรือนำไปเปิดเผยให้ญาติหรือพวกพ้องเพื่อแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น

๖. การทำงานพิเศษเช่นเป็นที่ปรึกษาหรือตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่

๗. การทำงานหลังเกษียณคือการทำงานกับผู้อื่นหลังจากที่ทำงานเดิมโดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เคยปฏิบัติหน้าที่ราชการมารับงานหรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง

องค์กรสากล(Organization for Economic Cooperation and Development)นิยามผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผลประโยชน์ทับซ้อนมี ๓ ประเภท

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (Actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (Perceived & Apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามีแต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริงข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้นแต่ต้องทำให้คนอื่นรับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (Potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (Conflict of Duty) หรือผลประโยชน์เบียดเบียนกัน (Competing Interests) มี ๒ ประเภท

๑. ประเภทแรกเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งเช่นเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วยปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพหรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมายปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆให้ชัดเจนแต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนท่านนั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่นทำไม่ได้คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. ประเภทที่สองเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาทและการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้นทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้ประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่มควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วยเพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกันนั้นคือการตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

หลักการ ๔ ประการสำหรับการจัดการ

๑. ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะการทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักเจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมายและนโยบายจะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกต้องตามเนื้อหาไม่ให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซงรวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลางไม่มีอคติลำเอียงด้วยเรื่องศาสนาอาชีพจุดยืนทางการเมืองเผ่าพันธุ์วงศ์ตระกูลฯลฯ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้นแต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

๒. สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิดการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหาเปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือเปิดโอกาสให้ตรวจสอบและมีความพร้อมรับผิดมีวิธีการต่างๆเช่นจดทะเบียนผลประโยชน์โยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนการใช้กระบวนการอย่างเปิดเผยทั่วหน้าจะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างการแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กรการจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กรฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบายและเจ้าหน้าที่ก็มีความรับผิดชอบต้องระบุดูผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมีเจ้าหน้าที่

ต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้และผู้บริหารก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

๔. สร้างวัฒนธรรมองค์กรผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ซึ่งต้องอาศัยวิธีการดังนี้

๔.๑ ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติรวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

๔.๒ ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยนเพื่อให้เจ้าหน้าที่สบายใจในการเปิดเผยและหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

๔.๓ ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่เจ้าหน้าที่เปิดเผยเพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้ในทางที่ผิด

๔.๔ ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

๔.๕ มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในข้อกำหนดทางจริยธรรม

๔.๖ กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๗ กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก

๔.๘ วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ)ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบตนเองที่จะต้องทำตามกฎระเบียบและมาตรฐาน

ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
การใช้รถหลวงส่วนกลางเป็นพาหนะไป-กลับระหว่างบ้านพักกับที่ทำงานได้หรือไม่

มีประเด็นตัวอย่างว่าข้าราชการหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งได้นำรถยนต์ส่วนกลางซึ่งเป็นรถที่มีไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของหน่วยงานไปใช้ในลักษณะรถประจำตำแหน่งโดยข้าราชการหน่วยงานของรัฐจะโทรศัพท์สั่งการพนักงานขับรถโดยตรงและให้พนักงานขับรถเป็นผู้เก็บกุญแจรถไว้และยังให้พนักงานขับรถนำรถยนต์ดังกล่าวไปรับ-ส่งตนเองระหว่างบ้านพักกับหน่วยงานในช่วงเช้าและเย็นด้วยโดยไม่มีการจัดทำเอกสารควบคุมการใช้รถตามระเบียบทางราชการทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าใช้รถเพื่องานราชการหรือไม่หรือเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานในแต่ละวันได้นำรถมาเก็บรักษาที่โรงเก็บรถภายในหน่วยงานหรือไม่กรณีนี้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชี้มูลว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการพ.ศ. 2523 กระทำการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลางแต่กลับนำรถยนต์ไปใช้ในลักษณะที่เป็นรถประจำส่วนตัวการใช้รถยนต์ไป-กลับที่พักเป็นประจำส่วนตัวแม้จะมีระยะทางสั้นๆหรือใช้รถยนต์ไปในสถานที่อื่นๆเช่นไป

รับประทานอาหารกลางวันหรือไปทำธุระส่วนตัวก็ถือว่าเป็นการใช้รถยนต์ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการและเป็นการกระทำการทุจริตซึ่งจะต้องถูกดำเนินการทางอาญาและทางวินัยนอกจากคนใช้รถยนต์จะมีความผิดแล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและผู้อนุมัติเบิกจ่ายค่าน้ำมันก็จะถูกดำเนินการทางวินัยด้วยรวมทั้งเรียกเงินค่าน้ำมันทั้งหมดคืนราชการดังนั้นการใช้รถยนต์ส่วนกลางต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้ไม่ควรใช้ในลักษณะที่เป็นการส่วนตัวและหากมีความจำเป็นที่จะใช้นอกเหนือจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายนั้นก็ควรจะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือก่อนเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในภายหน้ากรณีนี้เป็นเรื่องล่อแหลมที่มีการกระทำกันแทบทุกหน่วยงานด้วยความเคยชินโดยคิดไปเองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยเมื่อไหร่ที่พลาดพลั้งมีการเอาผิดกันขึ้นมาก็จะเกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความผิดโดยใช่เหตุ

คัดลอกจากคอลัมน์มุมข้าราชการ
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับที่21548 ปีที่68
ฉบับวันพฤหัสบดีที่19 มกราคม2560

ใช้รถหลวงโทษจำคุก5ปีอดีตคนบตีไปงานแต่งลูกรองอายุ2ปี

ศาลพิพากษาจำคุกนพ.ชัยวันเจริญโชคทวีอดีตคนบตีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลฯ 5 ปี ปรับ 2 หมื่นบาทหลังเอาทรัพย์สินพร้อมรถยนต์ 4 คันไปใช้ในงานแต่งบุตรสาวทั้งที่บ้านพักและโรงแรม เจ้าตัวรับสารภาพไม่สู้คดีรวมทั้งชดใช้ค่าเสียหายคืนรัฐลดโทษกึ่งหนึ่งเหลือจำคุก 2 ปี 6 เดือนปรับ 1 หมื่นบาทโดยรอลงอาญา 2 ปี

ที่ห้องพิจารณา 813 ศาลอาญาเมื่อเวลา 09.30 น. วันที่ 28 มี.ค. ศาลอ่านคำพิพากษาคดีทุจริตต่อหน้าที่ราชการหมายเลขดำ อ.2117/58 คดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ 2 เป็นโจทก์ฟ้อง นพ.ชัยวันเจริญโชคทวีอดีตคนบตีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาลมหาวิทยาลัยนวมินทราชินและอดีตกรรมการแพทยสภาเป็นจำเลยในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบกรณีเอารถหลวงและทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัว

ตามฟ้องโจทก์เมื่อวันที่ 22 มิ.ย. 58 ระบุความผิดสรุปว่าระหว่างต้นเดือนม.ค.-16 ม.ค. 54 ขณะจำเลยดำรงตำแหน่งคนบตีคณะแพทยศาสตร์ฯ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตสั่งให้เจ้าหน้าที่นำ แก้อื้อ 100 ตัวพร้อมผ้าคลุมแก้อื้อ เครื่องถ่ายวิดีโอ 2 เครื่อง เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป ผ้าเต็นท์หลายผืน รวมทั้งรถยนต์ส่วนกลางอีก 4 คันนำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาวเพื่อใช้รับส่งผู้เข้าร่วมพิธีและขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและที่โรงแรมทั้งหมดเป็นทรัพย์สินของราชการต่อมาวันที่ 10 ก.ย. 56 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ซึ่งมูลความผิดการกระทำของจำเลยเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตัวสร้างความเสียหายแก่รัฐและคณะแพทยศาสตร์ฯ ขอให้ศาลพิพากษาลงโทษตามความผิดเบื้องต้นจำเลยให้การปฏิเสธแต่ต่อมาให้การรับสารภาพไม่สู้คดี

ศาลพิเคราะห์คำเบิกความและพยานหลักฐานโจทก์เห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการ
ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่จริง พิพากษาจำคุก 5 ปี ปรับ 20,000 บาท ค่าให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ใน
การพิจารณาคดีลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ 2 ปี 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท จำเลยสำนักผิดคดีใช้
ค่าเสียหายคืนให้รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมรวมทั้งไม่เคยต้องโทษจำคุกมา
ก่อนให้รอลงอาญามีกำหนด 2 ปี

โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับ

วันที่ 29 มี.ค.59

บทที่ ๒

แนวทางการจัดการ

การให้-การรับของขวัญและผลประโยชน์

หลักการและแนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินการตามนโยบายการให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ. 2543 และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมพ.ศ. ....

การรับสินทรัพย์แบ่งเป็น 2 กรณีคือ

1. รับในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยหลักการรับไม่ได้ทุกกรณีไม่ว่าก่อนขณะหรือหลังการปฏิบัติหน้าที่เว้นแต่มีกฎหมายให้รับ
2. รับในฐานะส่วนตัวไม่ได้ห้ามรับแต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลักเกณฑ์และต้องรายงานตามเงื่อนไขที่กำหนดการรับทรัพย์สิน

เจตนารมณ์

เนื่องจากความเชื่อถือว่าว่างใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐว่าจะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลักปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคลหากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่าการประพฤติมิชอบยอมทำลายความเชื่อถือว่าว่างใจของประชาชนกระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการรวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและที่สำคัญคือหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดไม่ได้เว้นแต่โดยธรรมจรรยาเท่านั้นซึ่งก็หมายถึงตามปกติธรรมเนียมประเพณีเช่นวันเกิดวันปีใหม่และต้องอยู่ในเงื่อนไขว่าจะรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติพี่น้องตามฐานานุรูปแต่ถ้าเป็นบุคคลอื่นไม่เกิน 3,000 บาท

รวมถึงเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมพ.ศ. .... เพื่อให้การบริหารงานของรัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนรวมทั้งต้องให้ประชาชนปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตของผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐจึงต้องห้ามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้มีหน้าที่ดังกล่าวกับประโยชน์ส่วนรวมอีกทั้งยังเป็นการแสดงเจตจำนงอย่าง

เด่นชัดของรัฐบาลไทยต่อประชาคมโลกถึงความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและ
ประเพณีนิยมอย่างจริงจังเพื่อความมั่นคงและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ

อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

1. ของขวัญและประโยชน์อื่นใดหมายถึงสิ่งใดๆหรือบริการใดๆ (เงินทรัพย์สินสิ่งของบริการหรืออื่นๆที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และ/หรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือนรายได้และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ
2. ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดสามารถตีค่าตีราคาเป็นเงินหรืออาจไม่สามารถตีค่าตีราคาได้
3. ของขวัญที่สามารถคิดราคาได้(Tangible gifts) หมายรวมถึงสินค้าบริโภคความบันเทิง การต้อนรับให้ที่พักการเดินทางอุปกรณ์เครื่องใช้เช่นตัวอย่างสินค้าบัตรของขวัญเครื่องใช้ส่วนตัวรถกำนัลบัตรลดราคาสินค้าหรือบริการและเงินเป็นต้น
4. ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible Gifts and Benefits) หมายถึงสิ่งใดๆหรือบริการใดๆที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่นการให้บริการส่วนตัวการปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัวการเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใด

เราจะจัดการอย่างไรข้อคำถามที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับของขวัญและ/หรือผลประโยชน์มี 3 คำถามคือ

1. เราควรรับหรือไม่
2. เราต้องรายงานหรือไม่
3. เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

1. เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับแต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามมีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

1) ถ้าเป็นการให้เงินท่านจะต้องปฏิเสธไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆการรับเงินสดหรือสิ่งใดๆที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินเช่นล็อตเตอรี่หุ้นพันธบัตรเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและอาจเข้าข่ายการรับสินบน

1.1) การถูกเสนอสิ่งใดๆนอกเหนือจากเงินนั้นสิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

คือ

1.1.1) ทำไมเขาจึงเสนอให้เซ็นให้แทนคำขอบคุณการเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตนหรือไม่

1.1.2) ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและ/หรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานในอนาคตคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน Conflict of Interest 55

1.2) ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยงอ่อนไหวหรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษเช่นงานตรวจสอบภายในและงานตรวจคุณภาพต่างๆการจัดซื้อจัดจ้างการออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

2) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่หากการรับก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะแล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ

การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบและการทุจริตคอร์รัปชันในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเองโดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ

หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า“การกระทำและการตัดสินใจใดๆจะต้องกระทำด้วยความเป็นกลางปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการและปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้นองค์กรหรือบุคคลใดๆไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบธรรมผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเองเหนือองค์กรหรือบุคคลอื่นทำให้เกิดความสั่นคลอนความเชื่อถือไว้วางใจที่ประชาสังคมมีต่อภาครัฐและทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมประการสำคัญสมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใสความพร้อมรับผิดชอบและแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องเพียงกรรมตลอดเวลาที่มีอาชีพรับข้าราชการ

2. เราต้องรายงานหรือไม่

ของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดสินใจจากหลักการต่อไปนี้

1) ธรรมชาติของผู้ให้พิจารณาตามกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเช่นประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรวมทั้งนโยบายของหน่วยงานเช่นการห้ามรับ

ของขวัญหรือประโยชน์จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้าการสัญญาว่าจะให้-รับกับ
องค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ ฯลฯ

หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและ
เจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสมการรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์
ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียนรับอย่างเป็นทางการ

2) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กรถ้าข้าราชการนั้นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและ
ต้องการความเชื่อถือว่าไว้วางใจเป็นพิเศษและหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจาก
ระดับองค์กรและระดับบุคคล อาทิเช่นงานตรวจสอบงานจัดซื้อจัดจ้างการให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ
ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรมและจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัยแม้ว่าหน่วยงานของท่าน
มิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ และมีได้กำหนดให้รายงานการรับ
ของขวัญและผลประโยชน์ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและ
หรือผลประโยชน์นั้นๆ

หลักการการกำหนดว่าของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดสมควรรายงานหรือไม่ควรจะต้องให้
องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่หรือควรตกเป็นของข้าราชการให้เทียบกับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อย
กว่า 3,000 บาท ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติเรื่อง
หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 และ
เป็นไปตามมาตรา 7 แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วน
บุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....

แนวทางปฏิบัติ

- ของขวัญทั้งหมดที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่นงานศิลปะพระพุทธรูป
เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อยของขวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินของ
องค์กรไม่ว่าจะมีค่าราคาเท่าใด
- ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าน้อยกว่า 3,000 บาทไม่ต้อง
รายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้
- ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน 3,000 บาทต้องรายงาน
หน่วยงานและลงทะเบียนไว้
- ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง 3,000-15,000 บาทและ
เจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับในองค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควรให้ข้าราชการหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่
- ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า 15,000 บาทให้ส่งมอบเป็น
ทรัพย์สินขององค์กรเพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสมองค์กรอาจพิจารณาอนุญาต

ให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไปเช่นของขวัญในการย้ายหน่วยงาน ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเดิมของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากงานของขวัญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อนร่วมงานให้เมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ

- ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียวในกลุ่มเดียวกันหรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กันหลายๆครั้งเมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า 3,000 บาทต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ
- ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการแม้จะต่างคนต่างกลุ่มเพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดีแต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่าสามพันบาทต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น
- ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชนองค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่าเสมอบ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือนก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการควรปฏิเสธการรับ
- เงินสดหรือสิ่งใดๆที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ตัวอย่างเช่นหุ้นพันธบัตรล็อตเตอรี่ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

3. เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่

- 1) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เองหากมีค่าไม่เกิน 3,000 บาท
- 2) หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง 3,000-15,000 บาทส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆจะเก็บไว้เองได้หรือไม่
- 3) หากราคามากกว่า 15,000 บาทจะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการและส่วนราชการพิจารณาตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

การฝ่าฝืนกฎนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นและพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมอาจถูกลงโทษตัดเงินเดือนจนกระทั่งถึงไล่ออกขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน

นอกจากนั้นหากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆเข้าข่ายการรับสินบนฉ้อฉลทุจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆรับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบหากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

กรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีโทษ จำคุกไม่เกิน3 ปีปรับไม่เกิน60,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับและยังมีความผิดฐานกระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามประมวลกฎหมายของอาญาด้วย

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวมพ.ศ. .... มาตรา7 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญของที่ระลึกเงินทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานตามตำแหน่ง หน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมายแม้ว่าผู้มอบหมายจะระบุให้เป็นการส่วนตัวก็ตามเว้นแต่เป็นสิ่งที่ อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎหรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติ หน้าที่หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไปหรือตามที่คณะกรรมการป.ป.ช. กำหนด

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามวรรคหนึ่งที่ตนไม่มีสิทธิได้รับต้อง รายงานและส่งมอบสิ่งนั้นให้หน่วยงานที่ตนสังกัดในโอกาสแรกที่กระทำได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับสิ่งนั้นไว้และให้สิ่งนั้นตกเป็นของหน่วยงานของรัฐโดยให้หน่วยงานนั้นจัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานและ เก็บรักษาหรือจัดการสิ่งนั้นทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการป.ป.ช. กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับ ของขวัญของที่ระลึกเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลมในกรณีที่คู่สมรสหรือญาติไม่มีสิทธิรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้มีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับสิ่ง นั้นไว้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา7 โดยไม่ แจ้งรายงานหรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินภายในเวลาที่กำหนดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา21 แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมพ.ศ. ....

*****

บทที่ ๓
มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อน

มาตรการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 100 , 103 และ 103/1 กำหนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้เพื่อลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนให้ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

2) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ. 2543 ได้กำหนดว่าโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 103 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยา กล่าวคือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ให้กับในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันมาในสังคม

3) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

3.1) ส่วนคำปรารภได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 9 ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน 9 ข้อดังนี้

- (1) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (2) การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- (3) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มี

ผลประโยชน์ทับซ้อน

- (4) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (5) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วมีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ
- (6) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้องไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานรักษามาตรฐานมีคุณภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้
- (8) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (9) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

3.2) หมวด 2 ข้อ 5 ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(1) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องพรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะความชอบหรือชัง

(2) ไม่ใช่เวลาราชการเงินทรัพย์สินบุคลากรบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่นเว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(3) ไม่กระทำการใดหรือดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติภารกิจในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ทั้งนี้ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาเมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(4) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจองค์การมหาชนหรือหน่วยงานของรัฐข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลักในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่มอันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาดต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

3.3) หมวด 2 ข้อ 6 ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(1) ไม่เรียกรับหรือยอมจะรับหรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับหรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตนไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตามเว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยาหรือการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(2) ไม่ใช่ตำแหน่งหรือกระทำการที่เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(3) ไม่เสนอหรืออนุมัติโครงการการดำเนินการหรือการทำนิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

4) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2540 ให้ถือปฏิบัติว่าข้าราชการชั้นผู้น้อยพึงงดการให้ของขวัญแก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ผู้บังคับบัญชาหรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เพื่อเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัดและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องโดยหัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีพร้อมทั้งกำชับดูแลข้าราชการในสังกัดให้ประพฤติตนเกี่ยวกับการเรียกรับและการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดให้ถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหากฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างหนึ่งทั้งฝ่ายผู้รับและผู้ให้

5) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียกรับของของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

6) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐพ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2549

7) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ.2544

แนวปฏิบัติ 10 ข้อตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

1. ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม
2. ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่เสียสละปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
3. ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
4. ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
5. ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา
6. ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเป็นกลางทางการเมืองให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
7. ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็วไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้องทันการณ์และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
8. ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานรักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด
9. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
10. ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขกำหนดมาตรการ 3 ป. 1 ค.

ในการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต (ปลูกจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม และสร้างเครือข่าย)

ปลูกจิตสำนึก

สร้างจิตสำนึก ปรับฐานความคิด
ต้านการต่อต้านการทุจริตที่ตัวบุคคล
สร้างพลังคุณธรรมจับคู่สื่อสังคม

ป้องกัน

สร้างระบบคุณธรรม และยกระดับ
ความโปร่งใสในการดำเนินงานให้มี
ประสิทธิภาพและเข้มแข็ง

ปราบปราม

ปรับปรุงกระบวนการที่สื่อต่อการทุจริต
และปิดช่องโหว่ กำหนดมาตรการลงโทษ
ผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

เครือข่าย

สร้างกลไกภาคประชาชน (อสม.)
ภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวัง
แจ้งเบาะแส และสร้างความเข้มแข็งของ
กลไกการตรวจสอบ

ค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขจะสามารถก้าวไปสู่เป้าหมาย ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืนได้นั้น บุคลากรต้องมีค่านิยมเดียวกันเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนภารกิจสำคัญต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย

Mastery

เป็นนายตัวเอง

หมั่นฝึกฝนตนเองให้ทำในสิ่งที่ดี มีศักยภาพ ยึดมั่นในความถูกต้อง มีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบ บนพื้นฐานของการ มีสำนึก รับผิดชอบ คุณธรรม และจริยธรรม

Originality

เร่งสร้างสิ่งใหม่

สร้างสรรค์นวัตกรรม/คิดค้นสิ่งใหม่ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ

People centred

ใส่ใจประชาชน

ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชน โดยใช้หลัก "เข้าใจ เข้าถึง ทั่วถึง"

Humility

ถ่อมตนอ่อนน้อม

มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ ให้อภัย รับฟังความเห็น ยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

- ★ ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- ★ ข้อ ๒ ยึดหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง
- ★ ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค
- ★ ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- ★ ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ★ ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ★ ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

ข้อ ๑

ข้อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ

ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหา
ผลประโยชน์เพื่อตนเอง/ผู้อื่น

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
ยึดถือประโยชน์ราชการมากกว่าตนเอง

รับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กระทำ

ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ
เสียสละ อุทิศเวลาแก่ราชการ
จนงานสำเร็จถูกต้องตามมาตรฐาน

ปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งอยู่ใน
ความไม่ประมาท

รักษาและปฏิบัติตามระเบียบและ
แบบธรรมเนียมของทางราชการ

เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน
รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์
ของหน่วยงาน

ข้อ ๒

ยับยั้งและยึดมั่น ในสิ่งที่ถูกต้อง

ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความถูกต้อง
ตามหลักวิชาการ กฎหมาย และ
กรอบนโยบาย

ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล
และไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง
ในการปฏิบัติงาน/การดำรงชีวิต

ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ
และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
ของประชาชน

มีสำราญและไม่สวดนญาใตง
กับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์
หรือความก้าวหน้าของตน

กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ ๓

ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทร
และมีจิตบริการต่อผู้รับบริการด้วยความเสมอภาค
เป็นธรรม รวดเร็วและถูกต้อง

ไม่กระทำการอันเป็นการช่วยเหลือ
อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่าง
ไม่เป็นธรรม

ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน
อย่างครบถ้วน ถูกต้อง กั้นการฉบั
และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการทำงาน โดยเปิดเผยข้อมูลตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของการราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ตนเอง/ผู้อื่น หรืออับอายเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติ

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใสใจ ะมัดระวัง รวดเร็ว ทันเวลา และมีคุณภาพ โดยวิธีการที่ถูกต้อง และเป็นธรรม

พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน

ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการบริการประชาชน

ประสานงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้การบริการบรรลุผลและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียร่วม ในการปฏิบัติราชการ

ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลัก ของคนไทย ๑๒ ประการ

- มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
- มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
- เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
- มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
- มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
- รู้จักดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

“ความหมายของจรรยาบรรณ”

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมตามแนวทางของจริยธรรม คุณธรรมหรืออุดมการณ์ซึ่งเป็นหลักสากลที่วิญญูชนทั่วไปเห็นว่าดีงาม กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดี สอดคล้องกับค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ศรัทธาของประชาชน อันเป็นส่วนสำคัญในการมุ่งสู่เป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน”

การจัดทำแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ เป็นไปตามตามความมุ่งหมายของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้แนวทางฯ นี้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข ด้วยกระบวนการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อพิจารณาเลือกประเด็นที่พบบ่อยในบริบทปัจจุบัน อันมักเกิดจากความประพฤติหรือการปฏิบัติที่ยังไม่เหมาะสมของบุคลากร รวม 9 ประเด็น จากนั้น ใช้หลักของการสร้าง Code of Conduct โดยการนำประเด็นเหล่านั้นมาด้วยความสำคัญและอธิบายเพิ่มเติมด้วยสำนวนภาษาเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้ทันที ส่งผลเชิงบวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

ทั้งนี้ กฎหมาย ระเบียบ หลักการและจรรยาบรรณพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น พระบรมราชโองการของสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรา 279 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติ ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เทคนิศจริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2557 จรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2560 หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพและหน่วยงาน ก็ยังคงเป็นหลักสำคัญที่บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขในทุกกระดับ ยังคงต้องยึดถือและนำไปปฏิบัติทั้งในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ

“ทำไมต้องมีจรรยาบรรณ”

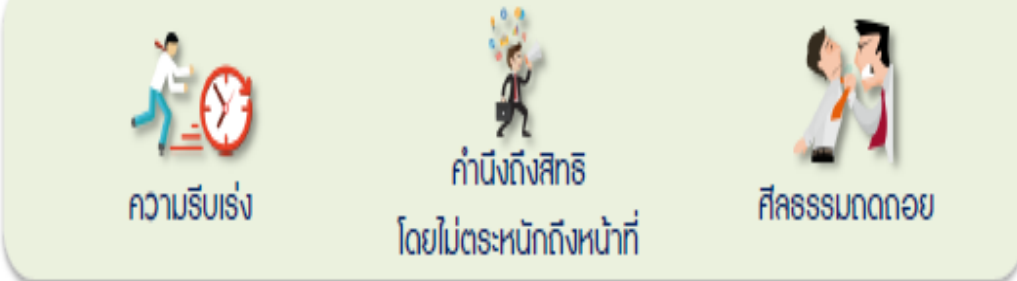
1. ธรรมชาติของคน

2. การเปลี่ยนแปลงของโลก

3. การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ความเชื่อ

จรรยาบรรณ จึงเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติ
ของคนที่ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่าง เพื่อรักษาเกียรติ ชื่อเสียง
และส่งเสริมให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัยในการทำงาน

แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข
(MoPH Code of Conduct)

<p>M</p> <p>1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2. ตรงต่อเวลา ใช้เวลาให้คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ</p> <p>3. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>4. ร่วมเป็นหูเป็นตา ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ</p> <p>5. เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพ ให้กับประชาชน</p>	<p>O</p> <p>6. เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจเรียนรู้</p> <p>P</p> <p>7. เข้าถึง พึ่งได้ ใส่ใจบริการ</p> <p>8. ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม</p> <p>H</p> <p>9. รับฟังความเห็นต่าง สร้างสัมพันธภาพเพื่อน้อง</p>
---	--

การจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลภูเขียวเฉลิมพระเกียรติสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิได้จัดทำตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยมีกฎหมายระเบียบและแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนดังนี้

- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ. 2558
(ฉบับที่ 3)
- ประมวลกฎหมายอาญา
- ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ. 2543
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐพ.ศ. 2544

คู่มือ :ผลประโยชน์ทับซ้อนกระทรวงสาธารณสุขปีพ.ศ. 2560

สำนักงานก.พ. (2552). ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest). กรุงเทพฯ:สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

*****

ภาคผนวก

คำประกาศเจตนารมณ์

“คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต (Zero Tolerance)

โรงพยาบาลหนองบัวระเหว

*****

ข้าพเจ้า .....(กล่าวชื่อตนเอง).....ขอประกาศเจตนารมณ์ว่า

จะซื่อตรงจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ในพระบรมราชจักรีวงศ์จะเป็นคนดี
มีคุณธรรมประพฤติปฏิบัติตนในสัมมาอาชีวะด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลักสำคัญมั่นคง
ดำรงตนอยู่ด้วยความมีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

ไม่กระทำการโกงแผ่นดินไม่ทนต่อการทุจริต

หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่หากินบนความทุกข์ยากของประชาชน

และขอถวายสัจวาจาว่า

จะประพฤติปฏิบัติตนตามรอยพระยุคลบาทและศาสตร์ของพระราชาผู้ทรงธรรม

จะดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความเพียรอันบริสุทธิ์

สืบสานพระราชปณิธานยืนเคียงข้างสุจริตชน

เพื่อความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนของราชอาณาจักรไทยสืบไป.....

โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองบัวระเหว

และคณะเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลหนองบัวระเหว

ในพิธีประกาศเจตนารมณ์ “คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต”

“สุจริตตามรอยพ่อขอทำดีเพื่อแผ่นดิน”

เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

สำเนา

คำสั่งโรงพยาบาลหนองบัวระเหว

ที่ ๔๐ /2564

เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

โรงพยาบาลหนองบัวระเหวประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2564

.....

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการโดยต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัวและต้องละเว้นการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมดังปรากฏในหมวด 2 ข้อ 3(3) ข้อ 5(1) , (2) , (3) , (4) ข้อ 6(1) , (2) , (3) ข้อ 7(4) , (5) ข้อ 8(5) ข้อ 9(1)

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเสริมสร้างทัศนคติความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลหนองบัวระเหวสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานที่รักษาศักดิ์ศรีข้าราชการพลเรือนให้เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนจึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) โรงพยาบาลหนองบัวระเหวประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2561 ดังต่อไปนี้

1) นายเฉิดพันธุ์ ภัทรพงศ์สินธุ์	ผอ.โรงพยาบาลหนองบัวระเหว	ที่ปรึกษา
2) นางลำไพพร สนั่นเมือง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	ประธาน
3) นายสังเวียน งาหัตถ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	คณะกรรมการ
4) นางนงนาคดาว มาด้วง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
5) นางสาวอรุณา คำภู	จพ.การเงินและบัญชีปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ
6) นางบุบผา บัวชม	จพ.พัสดุชำนาญงาน	คณะกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. 2564

ลงชื่อ นายเฉิดพันธุ์ ภัทรพงศ์สินธุ์
(นายเฉิดพันธุ์ ภัทรพงศ์สินธุ์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองบัวระเหว

พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2542

ภูมิพลอดุลยเดชป.ร.

ให้ไว้ณวันที่ 8 พฤศจิกายน 2542

เป็นปีที่ 54 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

หมวด 9

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา 100 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

- (1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี
- (2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี
- (3) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว
- (4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการที่ปรึกษาตัวแทนพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลควบคุมหรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปตามที่คณะกรรมการป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสองโดยให้ถือว่าการ
ดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าวเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา101 ให้นำบทบัญญัติมาตรา100 มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลมเว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้น
ทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งมิใช่บริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตาม
มาตรา100 (2) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา102 บทบัญญัติมาตรา100 มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง
หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับดูแลควบคุมหรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัด
หรือบริษัทมหาชนจำกัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่
หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา103 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจาก
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายเว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์
และจำนวนที่คณะกรรมการป.ป.ช. กำหนดบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

*****